

2013

1/01 От 1 януари 2013 г. всички фирми са длъжни да събират разделно отпадъците си

От началото на 2013 г. всички фирми са длъжни по закон да събират разделно отпадъците си от хартия, пластмаса, стъкло и метали. Те ще трябва също така да ги предават на дружества, които имат разрешение за търговия с тях, или на специални организации по оползотворяването им.

Досега това задължение важеше само за промишлените предприятия, но от 1 януари то засяга всички ползватели на търговски обекти, промишлени и административни сгради.

При първо нарушение санкцията е от 3 до 10 хил. лв. Отговорник е кметът, а общината решава кой да е санкциониращият орган - инспекторатът, екополицията или отделни инспектори.

Министерството на околната среда и водите (МОСВ) издаде наредби и указания, които уреждат закона разнопосочно и създават хаос сред компании.

Според закона фирмите и учрежденията са длъжни да събират отпадъците си и да ги предават на специализирани дружества. Кметът пък трябва да сключи договор с фирма, която да осигури цветните контейнери в общината. Според последните "Задължения на търговските обекти", публикувани от ресорното министерство на сайта му обаче, магазините и учрежденията е задължително да имат кошчета за разделно събиране.

В закона не е записано какво представлява системата за разделно събиране. Според наредбата на МОСВ това е съд, чувал или контейнер, поставен в мястото за продажба или на улицата. Има възможност за събиране и в торби, които да се оставят на тротоара. От министерството обясняват, че преди всичко трябва да бъдат актуализирани общинските наредби по въпроса.

От Дневник

2/01 Тристрам Стюарт и глобалният скандал с изхвърлянето на храна

Интервю на Веселин Грандов, препубликувано от "Горичка":

"Ако не успеем да се справим с изхвърлянето на годна храна, то какво остава за проблемите, които не зависят само от нас!"

Той е природозащитник откакто се помни. Когато е на петнайсет започва да гледа прасета и кокошки и да ги храни с изхвърлената храна от училищната кухня и местните магазини.

Товага осъзнава, че в сложната система за създаване на храна и доставянето ѝ до потребителите има сериозни загуби навсякъде по веригата.

По-късно започва да различава този проблем чрез целенасочена медийна кампания. След като издава книгата си "Безкръвна революция" (Bloodless revolution), той написва "Отпадък: изобличаването на глобалния скандал с храната" (Waste: Uncovering the Global Food Scandal). През същата година му хрумва, че най-добрият начин да демонстрира размера на въпросния скандал – както и факта, че решението му е превъзходно на вкус (а именно – да ядем храната, вместо да я изхвърляме) – е да нахрани пет хиляди човека с храна, която иначе би била изхвърлена. От тогава до сега, събитието (наречено Feeding the 5000) се случва в няколко града в Обединеното кралство, а ЕК, чувайки за цялата случка, поръчва организирането му из цяла Европа.

Освен с популяризиране на идеите си и ровене в контейнерите на големите супермаркети, Тристрам Стюарт се занимава и с преподаване на английски в един от колежаите към университета в Кеймбридж. "Горичка" зададе няколко въпроса на мистър Стюарт преди голямото коледно преяждане, ето и неговите отговори, които "Дневник" препубликува:

Докъде сме с глобалния скандал с храната? Колко храна изхвърляме в момента?

– Грубо около една трета от световните хранителни продукти се изхвърлят. Поразен съм от скоростта, с която това се превърна от напълно непознат проблем до глобален приоритет, но въпреки това имаме още много да извървим. А ако не успеем да се справим с този проблем, какво остава за онези, които не зависят само от нас, хората?

А какво ще кажеш за проектозакона за съдебните изпълнители в Закона за хранителните стоки? Смяташ ли, че той е част от решението?

– Този закон ще създаде регулатор, който ще има правото да глобява супермаркетите нарушители на Закона за хранителните стоки (Groceries Standard Code of Practice), примерно като принуждават фермери или други доставчици да изхвърлят храна, а след това очакват самият доставчик да поеме цялата финансова тежест на тази загуба. Ще даде на супермаркетите повече финансови стимули да избягват изхвърлянето на храна по принцип. Вероятно този регулатор ще промени донякъде нещата.

Разкажи за инициативата Gleaning Network UK.

– Основната работа на Feeding the 5000 включва промотирането на други организации, борещи се срещу изхвърлянето на храна, както и ангажирането на бизнеса, правителствата и обществото с решаване на проблема. Но никой в Обединеното кралство, нито пък в Европа, не се е заел с възстановяването на големите количества загубена храна, генерирани от производителите, когато, например, те са принудени да оставят част от продукцията необрана в полето, тъй като тя не е "козметично изрядна" за големите вериги магазини.

Ето защо ние организираме доброволци, които посещават тези ферми, събират ненужната храна и я разпределят на благотворителни организации. По този начин ние, освен че намаляваме загубите на чудесна за консумация храна, работим още и за създаването на убеждение в обществото, че няма нищо лошо в "грозните" плодове и зеленчуци.

Трудно ли е да се взима храна от контейнерите на супермаркетите?

– Ами по-важното е изобщо да убедим супермаркетите да спрат да слагат храна в контейнерите. Кметът на една белгийска област току що въведе санкции за магазините, които изхвърлят годна храна, вместо да я дадат за благотворителност. Ето това е яка инициатива!

Ти си привържаник на фрийганизма. Как успяваш да обясниш на хората за какво става въпрос, каква е цялата тази работа?

– Когато тези хора видят качеството на изхвърлените продукти, те си дават сметка, че именно това е отвратителното – изхвърлянето на милиони тонове чудесна храна, а не факта, че хората се опитват да приберат обратно тази храна.

В твоята лекция в TED ти споменаваш за инцидента с трите зърна ориз в Китай (един шеф на крайпътен ресторант му направил остра забележка, заради останалите в чинията му три зрънца ориз). Имаш ли други такива позитивни примери?

– Япония въведе закони свързани с изхвърлянето и рециклирането на храна, за да насърчи превръщането ѝ в храна за прасета. В ЕС, от избухването на епидемията от шап във Великобритания през 2001, е незаконно да се хранят прасета с отпадъци.

Това е вероятно най-социално несправедливият, разрушителен за околната среда и научно необоснован закон в ЕС. Заради него сме принудени да изсичаме Амазонската гора, за да садим соя и да внасяме 40 милиона тона годишно за животновъдството, вместо да използваме изхвърлената годна храна.

Можеш ли да предложиш няколко лесни стъпки или съвети как да намалим изхвърлянето на храна?

– Трябва да сме отговорни за нашите собствени отпадъци, но също така и за отпадъците на компаниите, от които си купуваме храна. Трябва да изискваме те да спрат изхвърлянето.

Какво закуси тази сутрин?

– Заквасен хляб от един приятел, който прави ръчен хляб, фурната в пекарната му работи с дървени отпадъци, а хлябът от предишния ден се продава на половин цена. На едната филия си сложих мед от моите кошери тук, в Лондон, на другата – сладко от зелени сливи, направено от съседа ми.

3/01 Град в САЩ забрани продажбата на вода в малки бутилки

Американският град Конкорд в щата Масачузетс забрани продажбата на вода в бутилки, по-малки от един литър, събщи Би Би Си. Законът е влязъл в сила на 1 януари, след тригодишна кампания за намаляване на отпадъците и насърчаване на употребата на чешмяна вода.

Всеки, хванат за втори път да продава вода в забранените разфасовки, ще бъде глобяван с 25 долара, и ако продължава – с по 50 долара.

Австралийският град Бъндануун въведе пълна забрана за продажба на бутилирана вода през 2009 г. Повече от 90 университета в САЩ и други по света са ограничили продажбата на пластмасови бутилки, така са постъпили и някои местни власти.

Конкорд не е въвел ограничения за други напитки и законът има въведени ограничения при извънредни случаи. Според привържениците на закона американците използват 50 милиона малки бутилки за вода всяка година.

Според бутилиращата индустрия малките бутилки са необходими в съвременния живот и насърчават хората да живеят здравословно. Някои жители на Конкорд казват, че забраната е безсмислена, защото лесно могат да отскочат до съседните градове и да си купят вода в малки бутилки

От **Дневник**

3/01 Starbucks пуска пластмасови чаши за многократна употреба

Американската верига кафенета Starbucks пуска от днес в заведенията си пластмасови чаши за многократна употреба на цена 1 долар, предаде Асошиейтед прес.

Компанията вече прави отстъпка от цената всеки път, когато клиентите носят чаши за многократна употреба, за да бъдат пълнени отново.

Сега веригата се надява новите чаши, които са с нейното лого и приличат на белите й хартиени чаши, да стимулират още повече това поведение на клиентите.

Подобно на останалите чаши за многократна употреба и тези ще бъдат мити с гореща вода всеки път, когато клиентите ги донесат. Чашите са пробвани в 600 магазина и ще бъдат пуснати в употреба в САЩ и Канада

През 2008 г. Starbucks обяви план да замени с многократни една четвърт от съдовете за пиене, но по-късно коригира целта си до 5 на сто.

От **Дневник**

4/01 БСК обяви Закона за управление на отпадъците за противоконституционен

Промените в нормативния документ прехвърлят отговорността за разделното събиране върху бизнеса, според Божидар Данев.

От началото на годината фирмите у нас вече са задължени да събират разделно своите отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метал. Това изисква приетият през лятото Закон за управление на отпадъците. Новите решения за разделно събиране на отпадъци у нас са противоконституционни. Това заяви за Bulgaria ON AIR председателят на Българската стопанска камара Божидар Данев. С новата наредба грижата за разделното събиране на отпадъците се прехвърля изцяло на бизнеса. Данев коментира, че такава практика не съществува никъде в Европа.

По закон изискването за разделно събиране важи за всички фирми и занаятчии, магазини, кафенета, ресторанти. Изключение ще се прави единствено в общините, където няма изградена система за разделно събиране на отпадъците и в населените места с по-малко от 5000 жители. Според Данев държавата се е провалила с разделното събиране, защото не са възприети европейските практики. У нас ставка смет се определя съгласно данъчната оценка на имота или стойността на активите на дадения бизнес. В Европа ставката се определя на база количество произведен боклук-замърсителят плаща.

По думите на Данев при европейския модел фирмите са мотивирани да произвеждат по-малко боклук, защото така ще плащат по-малко за събиране на отпадъци. В момента България е един от най-големите производители на боклук в Европа.

При неспазване на закона глобата е от 6 до 20 хиляди лева.

„Бизнесът не е подготвен нито информативно, нито технологично за разделното събиране на отпадъците. Според Данев така държавата рекетира бизнеса като избира да реши проблема не с икономически, а със санкционни средства“, коментира Данев и призова президентът Росен Плевнелиев да откликне на призива на БСК и да атакува тези решения в съда, тъй като те са противоконституционни.

От: Bulgaria On Air

8/01 Унищожаването на боеприпаси обгазява децата на Стара Загора

Обгазяванията на над 200 000 души в Стара Загора и региона с азотен диоксид продължават. На 26 срещу 27 ноември автоматичната станция на РИОСВ - Стара Загора - е отчела 12 пъти превишение на средночасовата норма от 200 микрограма на кубичен метър. Към азотния диоксид се добавят и превишения на нормите за сероводород и фини прахови частици. **За това алармираха в отворено писмо от Гражданска инициатива за чист въздух** в Стара Загора.

Според българското законодателство от 2010 година се допуска 18 пъти превишаване на средночасовата норма за азотен диоксид годишно, само за ноември в Стара Загора наднормени стойности на азотен диоксид са отчетени над 20 пъти.

От полунощ до 10 часа на 27 ноември, според справка на община Стара Загора, е имало и 15 валидни стойности от 0,005 мигрограма на кубичен метър сероводород, която е пределно допустимата средночасова норма, а в случая е превишена и среднодневната.

От РИОСВ не алармират населението, не изпращат съобщение до медиите като по-късно на въпроси на журналисти отговарят, че източникът на емисиите на азотен диоксид са транспортът и битовото отопление. Това твърдение категорично не отговаря на истината и води до невъзможност по официални данни да бъдат обвинени реалните виновници за обгазяванията, се казва в писмото.

При справките с данните на Системата за качеството на атмосферния въздух съществува подозрение, че след 27 ноември данните са манипулирани чрез занижаване на стойностите. Манипулиране на данните чрез нарочно занижаване на стойностите на измервателните уреди бе установено от експерти през 2010 г., когато дори бяха измерени отрицателни стойности, алармират от гражданската инициатива.

Според Закона за общинската власт пряко отговорен за качеството на атмосферния въздух е кметът на общината. Кметът на община Стара Загора, се е обърнал с отворено писмо до директора на РИОСВ с искане за **по-адекватно отношение към проблема**.

Експертните становища и журналистически разследвания разкриват, че източникът на обгазяването е унищожаването на боеприпаси на полигон Змейово и Баритна мина край Стара Загора. Българската държава признава, че има сключени договори за утилизация на боеприпаси, но отказва да признае къде и как се унищожават. Журналистически разследвания показват, че това се извършва при засекретени сделки с частни фирми, пише още в писмото.

Доказателство за това, че утилизация в България не се извършва при елементарни условия на безопасност, е взривеният склад на фирма Берета Трейдинг край Петолъчката на 05.06.2012г. При този взрив загинаха трима души, а 18 са ранени, припомнят от Гражданската инициатива.

Представляващи на фирмите, които са сключили договори за утилизация с МО, са членове на Сдружение на специалистите по боеприпаси в България. До скоро председател на това сдружение, беше настоящия зам.мин.на отбраната Валентин Радев, който се оттегли от председателския пост, когато се зашумя около името му в публичното пространство. Неговото оттегляне не е заради конфликтът на интереси, а заради оповестяване на името му във връзка с дейността на това сдружение. Цел на това сдружение е България да бъде център за утилизация на боеприпаси-явно без налична технология и без спазване на екологичните норми и нормите на безопасност, **се посочва още в отвореното писмо**.

Изследвания показват наличие на тежки метали в храната, водата, почвата и кръвта на хората, както и повишена заболяемост до 2,5 пъти повече заболявания на дихателния апарат в сравнение с контролни общини.

Гражданите изтъкват, че от началото на залповите обгазявания през м. ноември 2012 г. децата в градът страдат от кашлица с неясен произход, повишени алергии и астматични пристъпи.

news.bg

9/01 Бизнесът със скрап пропищя от бюрокрация

Сдружения искат по-лек режим и достъп до парите на Европа.

Нови промени в Закона за управление на отпадъците ще принудят много фирми за черни и цветни метали да минат в сивия сектор. До 14 януари фирмите са задължени да подадат заявление за ново разрешително срещу представяне **на банкова гаранция в размер на 25 000 лева**, която е непосилна за бизнеса, заявиха днес на пресконференция браншови организации. Тяхното становище е, че България е единствената страна в Европейския съюз, изготвила такива строги мерки по отношение на сектора. През миналата година в страната са функционирали 2300 площадки, очакванията са след промените да останат 800.

С новите текстове, ако търговец реши да открие нови пунктове за скрап в две различни области на страната, ще се наложи да плаща отделни банкови гаранции, обясни **Иво Георгиев**, председател на Асоциацията на рециклиращата индустрия и собственик на пункт.

Друга поправка пък задължава **фирмите да сортират на различни купчини** и да имат отделни документи, които да показват произхода. За нарушителите глобата е от 30 до 100 хиляди лева. "Получава се така, че сме задължени, ако приемем отпадък от частно лице да го събираме на едно място, ако е от фирма – на друго. След това сортираният отпадък се поставя на едно място в камиона. Получателят – например пернишката "Стомана", също е задължена да сортира продукцията и да има отделни документи", обясни **Борислав Малинов**, председател на Българската асоциация по рециклиране. Новост е, че контролът се прехвърля от икономическото в екоминистерството.

С друга наредба на правителството ще задължи общините **излезлите от употреба коли да се предават за рециклиране**, ако собствениците им не направят това доброволно. Подобна практика и в момента съществува в София. Превозните средства с прекратена регистрация, които не са минавали технически преглед през последните 2 години и са изоставени, ще могат доброволно да се премахват в срок до три месеца. След изтичането му общината ще ги иззема принудително.

Редица предложения към правителството са изготвили сдруженията. Едно от тях е **банковата гаранция да бъде намалена** от 25000 на най-много 2000 лева за площадка, обясни Малинов за **Bulgaria On Air** след пресконференцията. Друго предложение, което ще бъде изпратено до министър Томислав Дончев, е фирмите за скрап да бъдат включени в списъка за финансиране на проекти по Оперативна програма "Конкурентоспособност". С парите ще бъдат модернизирани обектите.

За последната година кражбите на черни и цветни метали са намалели с 27%, а на телефонни и електрически кабели с 40%, съобщиха браншовите сдружения като се позовават на данни от МВР.

От: Апостол Апостолов

11/01 Сдружение прогнозира увеличаване на такса смет

Строеж на площадка за рециклиране може да струва на община до 1 млн.евро.

От следващата или по-следващата година общините може да вдигнат такса смет с 2-3 процента заради ново изискване за изграждане на площадки за рециклиране, каза в сутрешния блок на Bulgaria ON AIR Надя Съботинова от Българската асоциация по рециклиране.

С промените в Закона за управление на отпадъците кметовете са задължени до две години да изградят площадки, на които ще се събират предадените от домакинствата отпадъци. Изграждането на един такъв обект по данни на Асоциацията, ще струва на общината между 300 000 и 1 млн. евро.

"Не бива да си представяме, че това ще е заграден циментиран терен, на които ще се подреждат предадените стари коли или битова техника. Всеки кмет ще трябва да закупи специални контейнери за опасни отпадъци, техника за преместване, системи за сигурност", обясни Съботинова.

В закона е записано, че домакинствата ще предават скрап без да получават пари. Смятаме, че трябва да се промени това изискване и да остане както е досега – срещу заплащане. След като от техните данъци ще се изградят обектите, нужно да бъдат компенсирани, предлага асоциацията.

От: Bulgaria On Air

21/01 Охладна интересът към преработката на стари коли и електроуреди

Затегнатият режим на работа и контрол върху организациите за преработка на отпадъците е охладил интереса на бизнеса към рециклирането на електронен скрап, на излезли от употреба автомобили и на отработените масла. Запазили са се обаче апетитите към отпадъците от опаковки, старите батерии и преработката на старите акумулатори и гуми. Това сочат разпространени в понеделник данни на Българската асоциация по рециклиране (БАР).

До крайния срок за подаване на документи за пререгистрация на дейността си по новите законови изисквания – 14 януари 2013 г., това са сторили само 38 от всички досега работещи на този пазар 52 организации по оползотворяване на различните видове отпадъци. Не е ясно и дали това ще остане окончателният брой, тъй като от организациите се иска да внесат банкова гаранция за

едногодишен период, през който ако бъдат хванати в нарушение, парите остават за държавата. За занимаващите се с излезли от употреба моторни превозни средства например сумата по банковата гаранция е 1 млн. лв., което за някои организации е прекалено висока сума.

Така в момента от предишните 15 организации за преработка на стари автомобили заявление за ново разрешително в Министерството на околната среда и водите са подали само шест.

Сериозно е редуциран и броят на кандидатстващите за разрешително организации за оползотворяване на непотребните хладилници, печки, компютри и прочие електронен и електрически скрап. Докато през миналата година с това са се занимавали 13 организации, сега дейност искат да продължат само пет. Останалите осем отпадат от пазара

С един по-малко са и кандидатите да рециклират отработените масла и сега това искат да правят пет организации.

От дружествата за оползотворяване на отпадъци от опаковки, негодни гуми, акумулатори и батерии обаче не се отказват от бизнеса си. Така отново шестима са кандидатите да рециклират хартиен, пластмасов, стъклен и метален амбалаж. Петима остават желаещите да преработват стари гуми. Седем се запазват искащите организации да продължат да преработват негодни батерии и акумулатори.

Не е ясно колко от 38-те организациите по оползотворяване, които са подали заявление за разрешително, са платили и изискваната банкова гаранция. Онези от тях, които не са я внесли, а само са подали заявление за разрешително, в момента извършват дейността си незаконно, посочват от БАР.

Всички организации, които трябва да осигуряват оползотворяване на излезли от употреба моторни превозни средства, отпадъци от опаковки, излезли от употреба гуми, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, отработени масла, и отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори, трябва да осигурят и рециклирането на суровините, с които работят, припомнят от асоциацията.

Тези, които не са заплатили необходимата банкова гаранция, така или иначе нямат интерес да го правят, защото е въпрос на време тяхното разрешително да бъде отнето. За всички останали, които са изпълнили изискванията на Закона за управление на отпадъците, това е най-важната цел, свързана с опазване на околната среда.